

KEPA ARROITAJAUREGI

Pilotaren mundua

Pelotaria larri (Antonio de Gueza, 1928).

KEPA ARROITAJAUREGI (1971-2020)

Kepa Arroitajauregi Egaña Oromiñon jaio zen. Bere bizitza pilotari eta kazetaritzari lotuta egon zen, eta bi arlo horiek uztartzea lortu zuen *Marca* egunkariko kroniketan, *Anboto* astekariko zutabeetan zein Bizkaia Irratiko tertulietan.

Pilotan profesional mailan aritu eta gero, kirol horren sustapenean eta gazteen formakuntzan murgildu zen. Munduko Pilota Batzarreko idazkari tekniko eta ordezkari izan zen, baita Euskadiko Pilota Federazioko hautatzaile eta presidenteorde ere. Euskal selekzioa munduratzeko lan egin zuen, eta aitzindari izan zen emakumeen pilota aktibatzen. Bere aldarrikapenetako batzuk *Anbotoko* zutabeen idatzi zituen, hurrengo testuotan ageri den eran.

2020ko maiatzaren 21ean hil zen, gazterik, bihotzekoak jota. Geroztik, lurretako pilotalekuak Kepa Arroitajauregi izena dauka, berak eginiko lan guztia omentzeko asmoz.

NESKAK ERE PILOTARI¹

Badago oraindik, gehiengoa dela esango nuke, pilota gizona zkoentzat bakarrik dela esaten eta sinesten duenik.

Are gehiago, pilota jokoa (14 jokamolde batzen dituen gure kirol preziatua) ezker hormako esku pilotatzat soilik hartzen duenik ere. Ez dira hilabete asko Bizkaiko pilotaleku batean eta nesken pala partidu dotore baten ostean «barkatu baina hau ez da pilota» entzun behar izan nuenekoa. Trinketista, erreminta jokalaria,... eta nola ez, nesken pilota jokoa, pilotazalearen artean gutxietsi egiten da eskuzko pilotari izarrak bakarrik aintzakotzat hartuta. Denei errespetu bat zor zaielakoan nago.

Gero eta neska gehiago dira euskal lurralde guztian paletarekin ausartu direnak. Eta ez euskal lurretan bakarrik, baita nazioartean ere, lekuko pasa den astean Venezuelako hiriburuan (Caracas-eko euskal etxean) jokaturako lehiaketa. Bertan lau euskaldun eta zortzi atzerritar lehiatu dira; Argentina, Estatu Batuak, Australia eta Venezuela bertakoak gureekin nahasian. Egiari zor maila onena erakutsi dutenak 'geureak' izan dira baina oso maila interesgarria duten eta hobia izateko gogo eta aukera duten hainbat neska ezagutu ditugu; Irina Podversich eta Lis Garcia argentinarrak, Rosa Diaz eta Estibaliz Barreda Venezuelakoak... Azken horrek, gainera, txapela soineratu du Laura Saez gasteiztar bikain batekin, Leire Etxaniz, Itsaso Pradera eta Ane Isasmendirekin batera denak maila goreneko pilotariak.

Neskek pilota munduan, hemen zein atzerrian, toki bat merezi dute. Noski, ez esku pilota izarren adinakoa baina bai beraien tarte, merezi dutena. Eta guztia euren merituz lortzen ari dira, pilotarako konpromisoa erakutsita. Neskak ere pilotari!

1. *Anboto*, 2012-12-1.

PENA, BAINA...²

Urteak ziren Herriartekoaren harra barruan sentitzen ez nuena. Durangorekin hiruzpalau aldiz eta Iurretarekin geroago beste behin tokatu izan zait zuriz kan-txaratzea. Hareek garaiak! Txapela lortzeko borrokan sekula ez naiz ibili pilotari lez, baina aurtan 'plazer' hori tokatu zait, aholkulari gisa behinik behin, *Zornotza* taldeagaz.

Jada urtebete daroat 'abentura' polit batean murgilduta (*Lagun Onak* taldeko kirol arduradun) eta herriartekoan 'botilero' lanak ere egokitu zaizkit bertan. Herriartekoa aurkeztu zenetik bazegoen herrian oso gora, zergatik ez esan, finalera heltzeko aukera horren susmoa. Dena den, gauza bat susmoa da, beste bat nahia eta zailena, hori guztia egiaztatzea. Eta lortu dugu.

Finalerako bidean Galdakao, Usansolo eta Orozko gainditu ditugu. Partidurik gogorrenak lehen kanporaketako Galdakaoren kontrako nagusien bi lehiak eta finalurrekoetako Orozkoren aurkako kadeteen biak. Azken bi hauek poztasun berezia eman didate, inork ez baikintuen irabazteko gai ikusten. Aimar eta Lier, bikain.

Finala irabaztea, etxean gainera, zoragarria izango zen, baina Markina gehiago izan da eta merezita irabazi du 'bere' titulua. Zornotzarrek, nik uste, badute arro egoterik beren pilotariak egindako lanaz. Nahiz eta, nire ustez, finalean Txaber Zabala beteranoak bakarrik eman zuen bere benetako maila. Noski, horren erru-dun, hein handi batean, aurkariak ere badira. Baita finalek eragindako tentsio eta urduritasunak ere.

Zornotzako pilotariak zorionak merezi dituzte eginiko txapelketa oro har hartuta. Nola ez, berdin markinarrek txapelagatik eta zaleek finalean jarritako giro bikainagatik.

2. *Anboto*, 2018-07-01.

TXIKIA HANDI³

Bizitzako arlo guztietan gertatzen den moduan, gauza gutxi batzuek pizten dute interesa. Handitasunean murgilduta dauden kontuek. Horrek omen daukate garrantzia. Pilotan, munduan LEPMak antolatzen duen Lau eta Erdiko lehiaketa ari da bolo-bolo alde guztietan. Finalaurrekotan badu Bizkaiak ordezkari bat eta horri jarraipena egin beharra dago, noski, baina beste guztia gutxietsi barik, ezerezean utzi barik.

Adibidez, ez al da garrantzitsua ‘euskal selekzioa’? Pasa den aste guztian zehar hainbat pilotarik egin dute horren aldeko aldarrikapena nazioarteko lehiaketa batean. Artean, bizkaitarrak, Durangaldekoak asko. Lehiaketa txikia, xumea, baina, nire iritziz, garrantzitsua. Abadiñon, Lekeition eta Bilbon aritu dira Mikel Gonzalez, Asier Aspuru, Aitor Arabiourrutia eta Jon Arana, beste askoren artean, Mexiko, Bolivia, Peru, Venezuela, Uruguai, Kuba edo Txileko pilotari handi askorekin lehian.

Mexikarrak, esaterako, Nazioarteko federazioak Bartzelonan antolatutako mundialean azpitxapeldun geratu ostean etorri dira gurera. Espainia ‘jipoitu’ eta Frantziaren kontra galdu zuten finala. Hemen, benetan saiatu arren, ezin izan dute euskal selekzioarekin. Dena irabazi dute bertokoek. Ziarrusta-Ugarte bikoak Lekeition eta Abadiñon eta Mikel Gonzalezek eta Inhar Ugartek Bilbon. Benetako partidua ikusi dira, maila ikaragarria eta penaz, gutxi batzuentzat.

Kantxa guztietan izaniko giroa itzela izan da, nazioarteko pilotarien arteko elkartasuna eta bizikidetzaren bikaina, baina, tamalez, oihartzuna eskasa izan da. Garrantzirik ez omen...

3. *Anboto*, 2018-11-03.

ARRAIA PASA⁴

Umetatik pilota munduan murgilduta ibiliagatik beti dago zerikasia. Euskal pilotak bere jokamolde ezberdinetan esaera edo esamolde asko ditu non aspaldian geure egin ditugun, esaterako, «ñakua», «besagaiña», «gantxoa», «bolea», «txik-txak», «xula», «labur», «luze-pasa»...

Orain hiru urte nik neuk eta bizkaitar pilotari gazte talde batek «*arraia pasa*» esamoldea ezagutu genuen Zubietako pilota plazan. Euskal pilota jokorik antzinakoena ezagutuaz batera (entzuna bai, baina sekula ez ikusi ez jokatua), bertan erabiltzen diren esamoldeak barneratu genituen. Bote-luzea deitzen den pilota jokoaren abenturan sartu ginen.

Bizkaitar pilotari talde horrek ikusi, ikasi eta lehiatu egin du ordutik hona, eta emaitzak bikainak izan dira. Euskal Herriko txapelketan jokaturako bi urteetan txapela eskuratu dute Laudion eta Oiartzunen egindako finaletan. Horren aurretik, Itsasu, Donapaleu, Irurita edo Oiartzungo pilota plazatan beraien jokoa erakutsi dute.

Berrizko Berrizburu pilota plaza dute egoitza gure pilotariek. Aurtengo Euskal Herriko finala bertan jokatu da, eguraldiak errespetatuz gero, urriaren 19an, eta bertan izatea dute helburu taldean konprometituta dauden denek. Orain artekoa bikain doa, ligatxoko bi partiduak irabazi eta finalaurrekoen zain baitaude. Partidu hori ere Berrizko pilotaleku irekian jokatu da, irailaren 28an.

Talde jokoa da Bote luzea, plaza irekian jokatzen dena, eta frontoia joko eremu bakartzat ezagutzen dutenentzat, hala zen guretzat ere, ulergaitza hasieran. Berrizko Berrizburun entzun zenezake «*arraia pasa*». Hurreratu eta gozatu!

4. *Anboto*, 2019-09-20.